

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

**Stocksundsskolan
Skola och Fritids
2023-2024**

Innehållsförteckning

Vår Vision	3
Vår värdegrund	3
Till dig som elev	3
Till dig som vårdnadshavare	3
Syfte	3
Mål	3
Ansvarsfördelning	3
Processbeskrivning	4
Kartläggning 2023/2024	4
Åtgärder och Förbättringsområden 2023/2024	4
De sju diskrimineringsgrunderna	6
Målområden utifrån diskrimineringsgrunderna	8
Att förebygga	11
Våga, Vilja, Växa!	12
Skolnivå	12
Klassnivå	13
Individnivå	13
Varningssignaler att uppmärksamma hos barn och elever.	15
Att upptäcka	15
Handlingsplan vid kränkning av elev	16
Trygghetsteamets handlingsplan	17
Handlingsplan vid vuxens kränkande av elev	18
Handlingsplan vid övriga händelser	18
Utbilda	19
Informera	19
Lagar och regleringar	20
Stöd och hjälpinsatser	21

Vår Vision

Vår vision är att tillsammans skapa en skola där elever och vuxna uppmuntras till att VILJA, VÅGA och VÄXA. För att nå dit krävs ett arbete som genomsyras av Stocksundsskolans gemensamt utarbetade värdegrund.

Vår Värdegrund – Våra hjärtan

Alla är lika mycket värda

Vi respekterar varandra

Ingen ska behöva känna sig utanför

Vi är snälla och hjälpsamma mot varandra

Vi talar vänligt till varandra

Till dig som elev

Den viktigaste förutsättningen för att du ska våga och vilja växa, samt få en så bra inlärning som möjligt, är att du ska känna dig trygg och må bra. Vi har nolltolerans mot allt utanförskap och kränkande behandling och agerar direkt. Om du upplever att du eller någon annan är utsatt, kontakta då genast någon vuxen som du känner förtroende för.

Till dig som vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt eller någon annans barn blir utsatt på skolan ber vi dig omgående kontakta skolans personal. Personalen kommer då att gå vidare med ärendet enligt skolans likabehandlingsplan.

Till dig som anställd

Det är ditt ansvar att förebygga kränkningar och arbeta med skolans värdegrund. Det är också ditt ansvar att anmäla på kommunens webbplats om du bevittnat en kränkning. Vi följer skolans Handlingsplan vid kränkning av elev. Om eleven trots samtal blir kränkt igen av samma elev kopplas trygghetsteamet in.

Du anmäler på länken:

https://journal.prorenata.se/contactform/danderyds-kom/Anmalan_av_krankande_behandling/

Syfte

Syftet med likabehandlingsplanen och Plan mot kränkande behandling är att aktivt motverka alla

former av trakasserier och kränkande behandling för att alla får samma förutsättningar att leva efter skolans värdegrund VILJA, VÅGA, VÄXA.

Mål

Målet är att varje elev och all personal ska känna trygghet och gemenskap. Alla eventuella tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas.

Varje elev, vårdnadshavare och skolans personal ska känna till hur vi arbetar aktivt med vår likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling.

Ansvarsfördelning

Rektor är ytterst ansvarig för att förebygga och åtgärda alla former av kränkningar. Det är personalens skyldighet att både förebygga och arbeta med skolans värdegrund samt ingripa vid misstänkta trakasserier eller kränkande behandling samt vara väl insatt i Likabehandlingsplanen och trygghetsteamets arbete. Trygghetsteamet ansvarar för att ett aktivt arbete bedrivs mot kränkningar mellan elever på skolan. EFE (elever för elever), är en elevorganisation som arbetar främjande i den mening att skapa en vi-känsla på skolan genom olika typer av aktiviteter.

Processbeskrivning

En kartläggning görs varje termin. Trygghetsteamet ansvarar för enkäten och ger klasslärarna en sammanställning. Syftet med kartläggningen är att lärarna snabbt ska kunna fånga upp oro, rädsla eller kränkningar bland eleverna.

Ytterligare en enkätundersökning görs, distribueras och sammanställs centralt från kommunen. Skolans trygghetsteam tar del av resultaten. Resultaten diskuteras och förslag på åtgärder tas fram av Trygghetsteamet och förankras med skolledningen.

Kartläggning 2022/2023

Den senaste enkäten som besvarades under våren 2023 hade en svarsfrekvens om 96% för elever. Svarsfrekvensen var ca 95-100 % i alla klasser utom i fyra klasser där svarsfrekvensen var lite lägre - 90% 1A, 82% 2A, 87% 5D och 88% 6D. Vi ser i år, precis som tidigare år, en något högre ängslighet eller oro hos de som går över från förskoleklasserna till årskurs 1. Detta tror vi beror på att övergången är en stor händelse för många barn och som i alla skolor väcker starka känslor. Eftersom förskolebarnen inte kan läsa och inte har samma förståelse som äldre skolelever genomförs enkäten av en vuxen som läser för barnen.

När vi tittar på elevernas svar från trygghetsenkäten som genomfördes under vårterminen 2023 ser vi att de flesta eleverna är nöjda och känner sig trygga i vår skolmiljö. De allra flesta känner sig trygga både inomhus och utomhus, men trots det upplevs vissa platser som otrygga. Det är

framför allt toaletter, kapprum (inkl matsalens), trapphus och omklädningsrum som är otrygga platser inomhus. Låsningen av toaletten verkar vara det flera elever är oroliga för. Utomhus uppger åk F-4 att fotbollsplanen, basketplanen, gaga-rinken och klätterställningen är otrygga platser. Det är platser som många vill leka i/på och där uppstår krocker som de yngre barnen möjligen är sämre på att hantera. De äldre eleverna känner sig överlag trygga utomhus också.

Åtgärder och Förbättringsområden 2023/2024

Likabehandlingsplanens utvärdering i maj 2023 ligger till grund för kommande åtgärder inför läsåret 23/24. Likabehandlingsplanen ska genomsyra skolans dagliga arbete. Målet är att all personal ska vara väl införstådd i planen samt veta hur planen följs.

Vi fortsätter att arbeta med trygghet och omtanke-temat de första veckorna i augusti eftersom detta har gett väldigt bra resultat. Åk F- 3 ska arbeta på sin fadderverksamhet för att skapa trygghet för våra yngre elever.

Gemensam uppstart för alla pedagoger på skolan om vad som gäller t.ex på raster i form av tillåtna aktiviteter på de olika ytorna samt vilka regler som finns (gagarink, fotbollsplanen/multiarena, klätterställningen). Vi vill att rasterna ska bidra till att eleverna skapar nya kompisrelationer, motverkar mobbning och andra kränkande behandlingar, skapar flera möjligheter för eleverna att delta i rörelseaktiviteter, och ökad trivsel. Vi har en rasthandbok för våra pedagoger med skolans värdegrund och ordningsregler för att säkerställa att alla trivs på skolgården. Klassläraren har ansvar att regelbundet gå igenom dem med eleverna, samt stämna av regelbundet hur stämningen varit på skolgården och multiarenan. För att ytterligare förstärka vi-känslan på skolan erbjuder fritids en styrd lek några raster/vecka där rastvärden bär en rosa väst för att synliggöra vem som ansvarar för dagens aktivitet. Dessa rastlekar kommer att fortgå under hela läsåret. Boden är öppen i större utsträckning och har ett nytt utlåningssystem i försök att skapa mer sysselsättning under rasterna. Detta tror vi är ett framgångsrikt sätt att förebygga små och stora konflikter.

Vi har ett zon-system sedan detta läsår som har fungerat bra för placering av rastvärdar för att tillgodose översikt för hela rastgården. Zonerna är bestämda utifrån elevernas svar från trygghetsenkäterna av upplevda otrygga platser och där vi vet uppstår konflikter/krocker. Trygghetsteamet ökade ytterligare personalstyrkan till 7-9 personer i gruppen och gruppen är positiv till hur det har fungerat. Exempelvis har kurator och skolsköterska tagit sig an vissa uppgifter och de andra har lättare kunnat ta sig an andra uppgifter. I år består Trygghetsteamet av flera lärare, skolsköterskan och skolkuratoren, två medarbetare från fritids. Trygghetsteamet träffas en gång i veckan och har som mål att alla elever ska veta att Trygghetsteamet finns. Nytt för i år är att Trygghetsteamet kommer att ha en digital brevlåda för elever och personal.

Inför läsåret 23/24 fortsätter vi vårt lyckade arbete med våra värdegrundsord och vårt värdegrundsarbete. Vi har i vårt årshjul infört att vi under hela läsåret på olika sätt och i samtliga årskurser arbetar med våra värdegrundsord, ett hjärta under två månaders tid. Vi startar upp läsåret med arbetet kring vårt gröna hjärta, "Alla är lika mycket värda".

Även i år kommer EFE att fokusera på våra hjärtan och skapa aktiviteter kopplade till dessa.

Vi har ett stort och starkt elevhälsoteam på våra skolor med en bred kompetens som vi hoppas bidrar till att skapa en trygg skola. Skolpsykologen vill under året införa relationskortor för alla elever för att säkerhetsställa att alla elever har en relation till en vuxen på skolan.

Kuratorn har fortsatt individuella samtal med alla elever i åk 4 för att få en så bra överblick som möjligt och en helhetsbild av hur de nya grupp-konstellationerna utvecklas. Syftet är att bygga förtroende och fånga upp eventuella nyanser, beteenden och känslor hos eleverna.

På schemat har vi sedan föregående läsår infört klassråd på schemat. Här finns möjlighet att fånga upp behov hos klasser, tex prata igenom ordningsregler, klassregler, våra hjärtan och vad innebär det att vara en bra kamrat mm. Genom detta hoppas vi att vi kontinuerligt kan fånga upp stämningar i våra klasser och få tid att prata värdegrund med mera. Nytt förslag för i år är dagordning för klassrådet för att se till att viktiga punkter tas upp och för att det ska bli lika i alla klasser.

På multiarenan fortsätter vi läsåret 23/24 att ha rastvärdar som finns till och hjälper vid behov. Föregående läsår gjorde vi så att istället för att ha personal som byttes ut så var det samma personal, och ett mindre antal, som bemannade multiarenan. Genom denna förändring så blev det mer kontinuitet på planen. Personalen hade full koll på eleverna och kunde följa upp saker som hänt och konflikter som skett.

Vi ser detta som en positiv förändring och som en del i vårt förebyggande arbete som slagit väl ut.

Vi kommer även i år att erbjuda aktiviteter i idrottshallen under lunchtid några ggr/vecka under den tid det är utomhusidrott. Det är väldigt uppskattat av elever

För att minska otryggheten i omklädningsrummen för lågstadiet finns en vuxen tillgänglig. För klasser på mellanstadiet där behov finns ser vi till att det även där finns vuxna i omklädningsrummen.

För att trygga elevernas vistelse i kapprummen öppnas dörrarna till skolan kl. 08.00 varje dag. Dessutom kommer resurspedagogerna i möjligaste mån att finnas närvarande innan och efter alla raster. Detta inleddes förra läsåret, har slagit väl ut och kommer att fortsätta.

De sju diskrimineringsgrunderna från Diskrimineringsombudsmannen

Definitioner:

Orättvis behandling av individer/grupper utifrån:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionsnedsättning
- Könsoverskridande identitet och uttryck

- Ålder

Mobbning

- Mobbning innebär att en eller flera personer utsätts systematiskt och återkommande för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Kränkningar

- Fysiska (t. ex slag, knuffar, rycka någon i håret eller fälla krokben)
- Verbalt och liknande negativt beteende såsom minspel som har sin grund i att någon är annorlunda.
- Psykosociala (t. ex utfrysning, ryktesspridning)
- Text/bildmeddelande (t. ex klotter, teckningar, brev, lappar, e-post, sms, mms, sociala medier)

Trakasserier

- Uppträdande som kränker personens värdighet och som har samband med ett eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna.
- Kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder samt funktionsnedsättning.

Sexuella trakasserier

- Grundar sig på kön eller anspelar på sexualitet.
- Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/karleken-ar-fri/om-heder-for-dig-som-ung/om-hbtq-sexualitet-och-normer/ordlista-om-kon-och-sexuell-laggning/>

Rasism

- Bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper (förtrycka, utnyttja eller kontrollera). Ett uttryck för detta är främlingsfientlighet som innebär motvilja mot grupper som definieras

genom fysiska, kulturella, etniska eller beteendemässigt karaktäristiska drag.

Målområden utifrån diskrimineringsgrunderna

Religion och andra trosuppfattningar

Mål: Att eleverna visar respekt och förståelse för olika trosuppfattningar.

Metoder att nå målen:

Inom de samhällsorienterade ämnena bedriver vi ett arbete för att lyfta fram frågor kring religiös uppfattning. Genomgående i alla årskurser pratar vi om högtider, inom kristendomen såväl som i andra religioner. Eleverna får utveckla kunskap om människors olika tro och tillhörande attribut. Vi som pedagoger gör eleverna medvetna om den starka identitet en religion kan medföra, för en själv och andra oavsett trosuppfattning. Det viktigaste är att skapa en förståelse för alla åsikter. Här integreras fritids med temadagar eller veckor. Under samlingar och samtal vid olika tillfällen på fritids, tas ämnen kring religion och kultur upp på ett naturligt sätt. Till exempel i samband med att elever gjort resor till olika länder eller när någon varit ledig för att fira en religiös högtid.

Kön/jämställdhet

Mål: Alla på skolan arbetar efter ett jämlikt förhållningssätt gentemot alla människor oavsett kön eller sexuell läggning.

Metoder att nå målet:

I de yngre åldrarna ligger fokus på relationer, familjen och dess olika sammansättningar och genus. I de äldre åldrarna ligger fokus på att förstå sig själv och andra. Vi har ett genomgående genustänkande på skolan. Pedagogerna måste lyfta fram alla barn; Se barnen som individer med olika egenskaper, inte pojkar och flickor samt arbeta med elevers självkänsla. Se till att vi gör könsneutrala grupper där lärarna drar namnstickor och uppmuntrar eleverna att pröva olika aktiviteter. På fritids har varje pedagog ansvar över att erbjuda aktiviteter som tilltalar alla individer inom framförallt sitt eget ansvarsområde. Utmaningen för alla pedagoger ligger i att få eleverna till att våga pröva olika aktiviteter och i vissa fall försöka styra in dem på sådant de automatiskt inte själva skulle välja. Fritids har avsatt tid till pedagogiska diskussioner på sina möten, kring bland annat genus.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: Alla på skolan arbetar för ett jämlikt förhållningssätt gentemot alla oavsett sexuell läggning. Alla elever får en större medvetenhet om olika sexuella läggningar.

Metoder att nå målet:

I de yngre åldrarna ligger fokus på familjen och dess olika sammansättningar. Bland de äldre eleverna ligger fokus på att förstå sig själv i relation till andra. Vi arbetar med värderingsövningar och gruppdiskussioner om sexuell läggning och frågor som eleverna själva vill diskutera. Informera

om händelser i världen t.ex. Pride. Att vi i Sverige accepterar grundläggande mänskliga rättigheter. Personalen visar öppenhet och tolerans i samtal, diskussioner och handling.

Etnisk tillhörighet

Mål: Att öka elevernas förståelse för det som verkar annorlunda men också belysa de likheter som finns oavsett etnisk härkomst. Eleverna skall tillägna sig en större kunskap i olika etniska kulturer samt reflektera kring främlingsfientlighet.

Metoder att nå målet:

Diskussioner förekommer inom ämnet SO i skola och fritidshem i samband med nyhetsbevakning kring rasism och främlingsfientlighet. Vi gör värderingsövningar kring ämnet med jämna mellanrum. Vi diskuterar hur det kan kännas att komma till Sverige. Vi uppmärksammar och arbetar med FN-dagen och diskuterar hur eleverna upplevt kulturen i de länder de besökt. Vi har ett fokus på likheter men också allas rätt att vara olika.

Funktionsvariation

Mål: Alla elever på skolan ska få en förståelse för vad det innebär att ha ett funktionsvariation, både synligt och osynligt. Alla ska kunna delta i skolans och fritidshemmets aktiviteter efter sin förmåga.

Metoder att nå målet:

Vi skapar förutsättningar för att alla ska kunna delta efter sin aktiva förmåga. Genom samtal och diskussioner betonar vi individens lika värde oavsett funktionsvariation. Vi understryker att vi har olika behov av hjälpmedel för att nå samma mål. Vi använder oss av olika hjälpmedel under lektionerna och visar att hjälpmedel är bra för alla. Genom praktiska övningar på lektionerna får barnen insikt i hur det kan vara att ha ett funktionsvariation. Vi planerar in handikappidrott under två veckor på idrotten. Tema ”kroppen” i åk 2 och åk 5.

Kränkande behandling

Mål: Ingen elev på skolan ska bli retad, knuffad, mobbad eller på annat sätt kränkt.

Metoder att nå målet:

Alla klasser har lektioner där dessa saker tas upp. Skola och fritids har kontinuerliga samtal om bland annat gruppsyck och bland de yngre barnen samtal kring varför det är så viktigt att alla får vara med och leka. Eleverna får även arbeta med olika grupparbeten som utvecklar förståelsen av demokratiska värden. Filmer och olika övningar används för att belysa de problem som kan finnas. Tema ”Trygghet och omtanke” genomförs i början av varje termin. Dramaövningar och rollspel används för att lära sig att våga bli sedd och skapa förståelse.

Ålder

Mål: Alla elever ska känna att de respekteras av all personal på skolan.

Att förebygga

Alla arbetslag har vuxna ute på skolgården och ska observera barnen under dagen och rapporterar på arbetslagsmötet varje vecka om det förekommer kränkningar bland eleverna. Fritidspersonalen har ett ökat rastvaktsuppdrag med ca 200 minuter varje vecka samt att det erbjuds en styrd aktivitet under lunchrasterna. Den kontinuerliga utevistelsen hos personalen gör att de kan se mönster/signaler om utanförskap, dåligt uppträdande, ojust beteende osv som därmed kan stävjas i ett tidigt skede. Trygghetsteamet har möten varje vecka och arbetar systematiskt med alla inkomna ärenden som även noggrant följs upp och dokumenteras.

Lärande och utveckling sker sällan på egen hand utan blir möjligt tillsammans med andra. Känslan och atmosfären i vår verksamhet präglas av samspel mellan alla – elever och vuxna. Ett samspel där våra värderingar som förebilder för varandra kommer till uttryck i hur vi förhåller oss till och behandlar varandra med respekt.

I klassrummet arbetar vi för att skolans värdegrund ska genomsyra allt arbete vi gör. Värdegrunden ska vara ett självklart element i alla årskurser. Utifrån erfarenheter är det viktigt att skolpersonal delar upp grupperna i hur barnen ska arbeta, matsalsplacering, sitta på bussen vid utflykt samt gå med handkompis. Allt för att skapa trygghet och tillhörighet. Ingen ska bli sist vald. Det är samtidigt viktigt att variera grupper så att alla känner en trygghet med alla.

Genom att pedagogerna är tillsammans med barnen en stor del av dagen lär de känna varje barns och elevs behov och intressen, kan föra samtal, följa upp samt säkerställa ett relevant innehåll i vardagen. På samma sätt skapar vi vår värdegrund med tydliga förhållningssätt mot varandra, möjligheter för var och en att verka under bästa tänkbara former samtidigt som den inbjuder till dialog, samspel och gemenskap.

Skolledningen ansvarar för att personalen är bekant med innehållet och arbetar efter likabehandlingsplanen. Planen finns gemensamt på Google Drive för personalen samt för vårdnadshavare på Vklass och hemsidan. Lektioner används för information och arbete med planen. Pedagogerna håller återkommande samtal om etik, moral, människors värde, jämställdhet, relationer och demokrati inom ramen för kursplanen i svenska, religion och samhällskunskap. En stor del av samtalen på fritids inbegriper skolans värdegrund.

I fritidsverksamheten förekommer dagligen samtal om hur man är en bra kompis, hur man skaffar sig kompisar och behåller dem, hur man talar till varandra på ett bra sätt osv. För att skapa ett bra socialt samspel stöttar personalen elever i olika situationer. Skolan arbetar aktivt med konflikthantering.

Under höstens första veckor aktualiseras skolans regler och värdegrund. Tydlighet, struktur, ordning och reda skapar trygghet för alla elever. Vårdnadshavare ska ta del av skolans regler och värdegrund samt de förväntningar vi har på varandra. Samarbetsövningar som skapar vi-känsla och trygga grupper ingår som ett led i att förebygga dåligt uppträdande och att vara okamratlig.

För att skapa trygghet för barnen på fritids har varje avdelning en aktivitetstavla där alla tydligt kan se vad som händer under dagen och veckan. Alla pedagoger har egna ansvarsområden på fritids som

de skriver pedagogiska planeringar för, dessa är kopplade till LGR22 med syfte och mål.

I förskoleklasserna och åk 4 arbetar vi extra mycket med dynamiken med tanke på att eleverna kommer från olika förskolor och klasser/skolor. Eleverna får möjlighet att lära känna nya kamrater, en chans att kliva in i en annan roll än den de kanske är fast i.

Stocksundsskolans värdegrund och skolans regler ska vara kända för alla elever och vårdnadshavare. Alla vuxna ingriper omedelbart vid dåligt uppträdande, otrevligt språkbruk, konflikter eller skojbråk. Vi lyfter fram elever som visar goda exempel. Majoriteten av våra elever ger dagligen exempel på trevligt uppträdande och gott kamratskap.

Trygghetsteamet består av pedagoger, skolsköterska och skolkurator. Trygghetsteamet träffas en gång per vecka. Gruppen har som huvuduppgift att uppdatera "Likabehandlingsplanen", genomföra enkäter, fånga upp stämningar på enheten och utreda kränkningar etc.

EFE-gruppen (Elever för Elever) består av pedagoger och elever som träffas kontinuerligt. Gruppens syfte är att organisera aktiviteter som skapar en god stämning på skolan, fri från dåligt uppträdande, kränkningar och trakasserier.

Alla pedagoger har rastvaktsansvar efter ett utarbetat schema. Idrottslärarna eller annan vuxen finns med i eller utanför elevernas omklädningsrum för lågstadielever.

Skolan har ett elevhälsoteam där rektor, biträdande rektor, skolsjuksköterska, kurator, psykolog, logoped och specialpedagog ingår och träffas regelbundet.

Arbetslagen har en återkommande punkt på dagordningen som heter Elevhälsa. Där tas frågor upp rörande kränkande behandling. Trivsel, kamratskap och individuell social utveckling finns med som stående punkt vid utvecklingssamtal och hälsosamtal. Vi vill att eleverna ska utveckla sin förmåga att:

- Hävda sin mening
- Kunna säga nej
- Fatta egna beslut
- Lösa problem konstruktivt
- Utveckla och stärka självkänslan
- Ta ansvar och visa respekt
- Utveckla empati
- Stärka sin självkänedom

Våga, Vilja, Växa!***Skolnivå***

Så här arbetar vi förebyggande och upptäckande på skolnivå för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

Aktiv handling	Ansvarig	Tidpunkt
Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling presenteras på höstterminen.	Klassansvarig pedagog	September månad
Alla klasser har klassråd	Undervisande pedagog/fritidspersonal	Varje vecka
Väl fungerande rastvärdsschema	Biträdande rektor	Löpande
Elevhälsa är en stående punkt på arbetslagsmöten	Arbetslaget	Veckovis
Elevhälsomöten (EHM) enligt inarbetad rutin	Rektor	Veckovis
Pedagogisk lunch möjliggör samtal och att lyssna in stämningar i elevgruppen	Pedagoger	Varje dag
Elevrådet är ett forum för att lyfta den psykosociala miljön	Rektor	Månadsvis
Fritidsmöten ger möjlighet att belysa situationen på fritidshem och hemvist	Fritidspersonal	Varje vecka
Dialog, samtal, reflektion och observation är återkommande inslag i den dagliga pedagogiska verksamheten	Pedagoger	Varje vecka
Skolrådet är ett forum för samverkan med hemmet och delaktighet i arbetet med likabehandlingsplanen	Rektor	4 tillfällen/läsår
Stocksundsskolans elevenkät angående trygghet och trivsel och Kommunens elevenkät angående trygghet och trivsel	Trygghetsteamet (TT), pedagoger	Under hösten och våren

Klassnivå

Så här arbetar vi förebyggande och upptäckande på klassnivå för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

Aktiv handling	Ansvarig	Tidpunkt
Klassråd ger möjlighet för eleverna att lyfta tankar kring situationen på skolan	Pedagoger	Varannan vecka
Tydliggöra och delaktiggöra eleverna i arbetet med skolans gemensamma regler	Pedagoger	Löpande
I skolsamverkan och på fritidshemmen jobbar fritidspersonalen både praktiskt och teoretiskt med värdegrunden	Pedagoger	Löpande

Individnivå

Så här arbetar vi förebyggande och upptäckande på individnivå för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

Aktiv handling	Ansvarig	Tidpunkt
Alla på skolan som bevitnar att någon brutit mot likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling ingriper och för detta vidare enligt handlingsplanen	Pedagoger, elever och all annan personal	Omedelbart vid behov
Pedagogiska samtal med elever i det dagliga arbetet varje vecka ger möjlighet till förtrolighet	Pedagoger	Varje dag
Skolsköterska, kurator och skolpsykolog på plats i skolan ger möjlighet till kontakttagande	Elever/skolsköterska/ kurator/skolpsykolog	Vid behov
Samtal vid incidenter	Pedagoger/Trygghetsteamet	Omedelbart vid behov
Upprättande av handlingsplan vid behov av detta	Trygghetsteamet/EHT/rektor	Vid behov

Varningssignaler att uppmärksamma hos barn och elever.

Dessa tecken kan naturligtvis bero på andra orsaker, men de motiverar kontakt mellan skola och vårdnadshavare:

- Eleven är ofta nedstämd/ledsen
- Tystlåten
- Ofta upplevd fysisk smärta (huvudvärk, magont etc.)
- Brist på sociala kontakter (kamrater och vuxna)
- Kommer hem med tecken på att ha varit *fysiskt* utsatt (blåmärken, trasiga kläder etc.)
- Ovilja att prata om skolan
- Låg eller ingen initiativförmåga/handlingskraft
- Uttrycker en låg självkänsla
- Verbalt uttrycker sin känsla av otillräcklighet
- Slutar delta i gemenskapen
- Låg närvaro i skolan
- Utåtagerande hemma, men ”lugn” i skolan
- Personlighetsförändringar

Att upptäcka

- Vårdnadshavare, elever och skolans personal har kunskap om att de i första hand ska rapportera till berörd klasslärare och berörda vårdnadshavare så snart någon form av kränkande behandling upptäcks
- Vid kränkning eller utanförskap ska anmälan om kränkande behandling göras till huvudman via länk:
https://journal.prorenata.se/contactform/danderyds-kom/Anmalan_av_krankande_behandling/
- Rastvaktsansvarig eller annan personal som bevittnat en händelse har skyldighet att ta tag i situationen, agera och försöka lösa den aktuella situationen samt rapportera till klasslärare
- Elevenkäter utvärderas och åtgärdas, i första hand sker detta i Trygghetsteamet som genomför enkäten men sedan i A-lag och i varje klass
- Om en elev upplever sig utsatt vid upprepade tillfällen ska detta rapporteras omgående till rektor eller bitr. rektor och Trygghetsteamet

Handlingsplan vid kränkning av elev

Vid förekomst av trakasserier eller kränkande behandling använder skolan en handlingsplan som konkret återger vad som behöver göras i varje situation. Denna handlingsplan är till stöd för personal och elever då det förekommer en situation där skolan behöver ingripa.

Handlingsplan inom klassens ram

1. Kränkt elev eller annan som bevittnat en kränkande handling tar kontakt med klassläraren eller annan vuxen så fort som möjligt efter det att kränkningen har ägt rum. Eleven redogör för vem/vilka som handlat kränkande.
2. Inblandade elever kallas till samtal omedelbart. Ansvarig vuxen har samtal med alla inblandade. Var och en får – utan att bli avbruten av den/de andra eller utan den andres närvaro – berätta sin version av vad som hänt.
3. När alla inblandade och den vuxne fått en bild av vad som hänt, samtalar man om hur man går vidare. För att utveckla de inblandades sociala kompetenser försöker man också hitta ett bättre sätt att reagera och agera på om man hamnar i en liknande situation igen. Det är viktigt att eleverna förstår hur situationen har uppstått och hur de kunde gjort annorlunda.
4. Samtalet avslutas. Om det känns bra och rätt för de inblandade kan de be varandra om ursäkt. Det är också viktigt att eleverna lär sig berätta om de känslor de har och att den andre kan behöva få vara ifred en stund.
5. Vårdnadshavare informeras om händelsen
6. Uppföljning av pedagogerna ca en vecka senare
7. All kränkande behandling anmäls alltid i Prorenata av läraren/pedagogen.
https://journal.prorenata.se/contactform/danderyds-kom/Anmalan_av_krankande_behandling/
8. Om eleven trots samtal blir kränkt igen av samma elev/vuxen kopplas Trygghetsteamet in

Trygghetsteamets handlingsplan

När kränkande behandling skett mer än en gång trots att läraren/pedagogen följt Handlingsplan inom klassens ram kontaktas Trygghetsteamet. En ärendeanmälan görs av elev, personal, vårdnadshavare eller annan vuxen till Trygghetsteamet. Rektor och biträdande rektor samt klasslärare informeras.

Anmälan görs via följande länk:

https://journal.prorenata.se/contactform/danderyds-kom/Anmalan_av_krankande_behandling/

1. Anmälan till huvudman (Danderyds kommun) görs av vuxen på länken ovan.
2. Den elev som blivit utsatt kallas till samtal först. Två personer från Trygghetsteamet leder samtalet samt dokumenterar i Proreanata. Det är viktigt att få fram konkreta händelser, tid och plats samt namn på eventuella vittnen. Finns det elever/ vuxna som bevittnat händelserna, kallas även de till enskilda samtal. Tid för ett uppföljningssamtal med den som blivit utsatt bestäms och genomförs senast två veckor efter första samtalet.
3. Den som eventuellt utsatt en annan elev för en kränkning träffar två personer från trygghetsteamet. Under samtalet uppmuntras eleven själv att berätta vad som hänt. Därefter klargörs att kränkningen omedelbart måste upphöra. Eleven får komma med förslag på hur han/hon kan agera istället.
4. Samtalet dokumenteras. Tid för ett uppföljningssamtal bokas in två veckor efter, där eleven får berätta hur de två gångna veckorna varit. (Hänsyn tas till varje elev och elevens ålder). Eventuell handlingsplan skrivs.
5. Vårdnadshavare till den utsatta eleven informeras direkt efter samtalet om vad som hänt, och att representanter från trygghetsteamet arbetar vidare
6. Vårdnadshavare till den som eventuellt kränkt en annan elev informeras direkt genom ett telefonsamtal
7. Inblandade elever hålls under uppsikt och får extra stöd av vuxna. En bedömning görs av Trygghetsteamet tillsammans med kurator och lärare/fritidspedagoger om det behövs extra insatser
8. 2-3 veckor efter det första uppföljningssamtalet genomförs ännu ett enskilt samtal med eleverna som kränkts respektive kränkt.
9. Vårdnadshavare och klasslärare till inblandade elever informeras om det aktuella läget. Vid behov kallas vårdnadshavare till möte. Kurator eller Trygghetsteam följer upp ärendet vid nästa Trygghetsteamsmöte för att försäkra sig om att inga nya kränkningar förekommer.
10. Uppföljning görs kontinuerligt tills risk för fortsatt kränkning inte längre föreligger.
11. I de fall där återkommande kränkningar har förekommit och där beteendet trots flera försök att bryta det enligt Planen mot kränkande behandling inte varit framgångsrika, kopplas sociala myndigheter in och även en polisanmälan kan ske.
12. Fallet avslutas när situationen är löst eller efter ca 4 veckor (efter att man kontrollerat med elever, vårdnadshavare och pedagoger.)
13. Alla tillfällen när samtal med elev/vårdnadshavare skett dokumenteras skriftligt i Drive i Trygghetsteamets mapp som rektor har tillgång till och under läsåret 22/23 implementeras dokumentation i Proreanata.

Handlingsplan vid vuxens kränkande av elev

Om en vuxen kränker en elev på skolan går ärendet direkt över till rektor. Rektor, med stöd av skolledning, handlägger ärendet vidare enligt följande plan:

1. Någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppmärksammas. Eleven kontaktar lärare, vårdnadshavare eller rektor. Om det är lärare eller vårdnadshavare som får informationen kontaktas rektor.
2. Rektor kontaktar skyndsamt berörd elev för samtal kring händelsen. Samtal förs kring uppkomst, förekomst och åtgärder. Protokoll som förs vid mötet ska innehålla datum för uppföljning. All ny information kompletteras skriftligt i rapporten som finns hos rektor.
3. Rektor kontaktar berörd personal för samtal kring händelsen. Vid behov deltar övrig skolledning eller annan person som bör kallas. Samtal förs kring uppkomst, förekomst och åtgärder. Protokoll som förs vid detta möte ska innehålla datum för uppföljning. Vårdnadshavare kontaktas och deltar vid behov.
4. Uppföljningar ska ske vid minst två tillfällen enskilt med berörda parter för att försäkra sig om att diskriminering/kränkande behandling har upphört. Avslutat ärende noteras i rapporten.
5. Vid fortsatt kränkande behandling eller upprepade incidenter kontaktas rektor/skolledning omedelbart. Samtal sker kring vilka åtgärder som bör vidtas för att den kränkande behandlingen ska upphöra.
6. Anmälan till huvudman samt kontakt med kommunens HR-avdelning sker.

Om det är rektor som diskriminerar, trakasserar eller kränker någon elev kontaktar lärare eller vårdnadshavare BOF (Bildnings- och omsorgsförvaltningen) i Danderyds kommun.

Handlingsplan vid övriga händelser

- Alla anmälningar ska tas på allvar.
- Vid mindre felsteg i "stridens hetta" brukar det räcka med att klassläraren pratar med den elev som har gjort sig skyldig till handlingen och gör klart att detta inte får förekomma. Eleven ska få veta vilka konsekvenser felsteg får.
- Åtgärder som vidtas ska alltid dokumenteras, följas upp och utvärderas.
- Händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, ska också rapporteras till Arbetsmiljöverket inom 24 timmar. Rektor ansvarar för rapporten.
- Vid misstanke om att en elev far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd ska anmälan till socialtjänsten. Anmälan kan initieras av vem som helst i personalen men rektor eller

kurator hanterar kontakten med socialtjänsten.

Utbilda

- Planen mot kränkande behandling revideras varje år. Information till personal sker vid skolstart. Under läsåret aktualiseras innehållet vid personalmöten, pedagogiska samtal, arbetslagsmöten, elevråd etc.
- Utbildning sker i form av information, föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyte i samband med studiedagar, arbetslagsmöten etc.
- Det är av särskild vikt att representanterna är duktiga samtalsledare. Gruppen ska få kontinuerlig utbildning i frågor som rör kränkande behandling.

Informera

- Planen mot kränkande behandling finns på skolans webbplats och i Aktuella pärmen på Google Drive.
- Information om arbetet mot kränkande behandling ges till nya elever och vårdnadshavare och i samband med föräldramöten och utvecklingssamtal.
- Informationsbroschyr med förväntningar på elever, vårdnadshavare och respektive skola delas ut vid första föräldramötet.
- Trygghetsteamet presenterar sig för alla klasser varje år.
- Skolans värdegrund och klassens regler finns uppsatta i varje klassrum. Gemensamma regler på skolan lyfts på elevrådet varje läsårsstart för vidare diskussion på klassrådet.
- Fritidshemmets regler som barn och personal kommit fram till gemensamt, finns uppsatta på varje fritidsavdelning.

Lagar och regleringar

Följande lagar och regleringar styr skolans uppdrag i arbete med likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling.

Skollagen 6 kap

7§ Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8§ Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som är tänkta att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har

genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

9§ En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Lgr 22 kap 1

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.

Socialtjänstlagen (SoL)

Verksamheter som berör barn och ungdomar är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap 1§ i SOL (2001:453). Detta gäller både skolmyndigheten och alla anställda hos skolmyndigheten.

Brottsbalken(BrB)

Strafflagarna i brottsbalken gäller även skolan. Här kan det istället handla om: misshandel, olaga hot, olaga tvång, ofredande, trakasserier, förtal/förolämpning, sexuellt ofredande, hets mot folkgrupp.

Barn- och elevskyddslagen

Denna lag säger att skolan ska bedriva ett målinriktat arbete med att främja barns och elevers lika rättigheter, motverka diskriminering samt motverka annan kränkande behandling.

FN:s Barnkonvention

FN:s barnkonvention har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridda rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet; barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.

Stöd och hjälpinstanser

Barnens hjälptelefon (Bris) 116111

Till Barnens hjälptelefon kan alla under 18 år ringa om vad som helst. Inga problem är för stora eller små. Tillsammans med en vuxen försöker ni hitta en lösning på det som inte känns bra. Samtalet är gratis och det syns inte på telefonräkningen att du har ringt. Alla vuxna på Barnens hjälptelefon har tystnadsplikt och får inte berätta för någon vad samtalen handlar om. www.bris.se

Barn och elevombudet BEO 08-586 080 00

Till BEO kan du vända dig om du känner dig kränkt eller illa behandlad på skolan eller fritids. De vuxna på skolan måste göra något så fort de får veta att du råkar illa ut, men om det inte sker eller om det ändå inte blir bättre kan du vända dig till BEO. www.skolinspektionen.se/beo

Rädda barnens föräldratelefon 020-786 786

Till Rädda Barnens föräldratelefon är alla som vill välkomna att ringa med stora och små frågor som rör barn och föräldraskap. Kanske kan samtalet ge nya infallsvinklar och lite hjälp med att samla mod och kraft. Ditt samtal är anonymt och kostar inte mer än en samtalsmarkering. www.rb.se